

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z wniosku B. D.
przy uczestnictwie K. D.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 24 czerwca 2019 r., sygn. akt XXVII Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestnika postępowania K. D. K. od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 czerwca 2019 r., Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na podstawach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Przesłanki ta nie zostały spełnione.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącą rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienie SN z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.). Skarżącego obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienie SN z dnia 8 lipca 2009 r.,

I CSK 111/09, nie publ.; postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/06 nie publ.).

Spełnienia tej przesłanki skarżący upatruje w pytaniu o sposób zaliczania do majątku wspólnego małżonków składników majątkowych, które zostały nabyte ze środków pochodzących z tego majątku oraz z majątków osobistych małżonków. Na poparcie tego wniosku skarżący omówił szeroko stanowiska zajmowane w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego, grupując je w bardziej ogólne kategorie i opowiadając się ostatecznie za jedną z nich. Choć sam sposób uzasadnienia tej przesłanki może wydawać się prawidłowy, w istocie rzeczy różni się ona jednak z argumentacją zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Zdaniem Sądów pierwszej i drugiej instancji, nieruchomości położna w S. nie należała do majątku wspólnego małżonków, lecz do majątku osobistego wnioskodawczynie - jej nabycie bowiem nastąpiło w oparciu o środki pochodzące z otrzymanych przez nią darowizn. Problem sformułowany w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie ma z tego punktu widzenia znaczenia. Pytanie o sposób kwalifikacji składników nabytych ze środków pochodzących z dwóch różnych mas majątkowych małżonków nie pojawiło się - nawet pośrednio - na tle orzeczeń Sądów obu instancji. Kwestia ta miałaby istotne znaczenie dla sprawy jedynie w razie podważenia poglądu o nabyciu nieruchomości z osobistych środków wnioskodawczynie - kwestia ta zaś należy do zakresu ustaleń faktycznych, które nie mogą być kwestionowane w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.). Z tych powodów nie można stwierdzić, by w sprawie doszło do spełnienia przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por.m.in. postanowienia SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, Nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49).

Zdaniem skarżącego, tak rozumiana oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika z błędów popełnionych przez Sądy obu instancji co do rozkładu ciężaru

dowodu i dokonania ustaleń faktycznych w odniesieniu do źródła pochodzenia środków na nabycie nieruchomości położonej w S.. Argumentacja sformułowana przez skarżącego już na pierwszy rzut oka nie pozwala jednak stwierdzić, by odpowiadała ona przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Twierdzenia zawarte w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odnoszą się w istocie do ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Skarżący zmierza w istocie do sformułowania alternatywnego stanu faktycznego w zakresie sposobu nabycia spornej nieruchomości, odbiegającego od ustaleń dokonanych przez Sady pierwszej i drugiej instancji. Ponieważ zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. ustalenia w zakresie faktów nie mogą stanowić podstawy skargi kasacyjnej, tym bardziej nie mogą one przesądzać o jej oczywistej zasadności w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. Wniosek o zasądzenie na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania kasacyjnego podlega oddaleniu. W złożonej przez nią odpowiedzi na skargę kasacyjną zawarto jedynie wniosek o oddalenie skargi oraz odniesiono się nie do przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, lecz jedynie do zarzutów naruszenia przepisów przytoczonych w podstawach skargi. Wniosek o zasądzenie kosztów postępowania związany był zatem z innym oczekiwanym rozstrzygnięciem, a odpowiedź ta okazała się nieprzydatna na obecnym etapie postępowania kasacyjnego.